

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim
Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala**

Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus
Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati
Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1700

Decas X. Ab anno 990. ad 1000.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64756)

uxore sua deditus est. Carolus statim Aurelias in custodiam missus est, ibique captivus diem obiit, susceptis etiam in captivitate liberis, paternæ infelicitatis hæredibus.

DECAS X.

✿ *Ab anno 990. ad 1000.* ✿

991. **M**Oritur hoc anno Theophanes Augusta mater Ottonis II. & Ottonis I, uxor, quæ de Græca pravitate nihil habuit, sed tantum ex Oriente ingenii præstantiam attulit, quod pietate & virtute mirificè excoluit, quæ vitam sic egit in palatio, ut illud in cœnobium transfuisse videretur.

Misit Hugo Capetius Romam Legatos suos, & petiit a Pontifice potestatem agendi adversus Arnulphum Archi-Episcopum Rhemensem, prodicionis accusatum. Sed prævenientibus Legatis pro Arnulpho, missis ab Heriberto Trecensi, & Meldensi Comite, Caroli Lotharingi fratre, Legati Hugonis toto triduo ante palatii januas defatigati, & nequidem auditi, redire compulsi sunt: quam injuriam concoxit Hugo, sed

sed sicuti viri sapientes, rebus suis nondum stabilitis, & adhuc nutantibus solent.

✽(992.)✽ Arnulphus in Synodo Rhemensi convictus ab Algaro Presbytero de aperta hostibus ejus jussu portâ, deponitur, Synodo hanc sibi auctoritatē tunc arrogante, quod Pontifex Legatis Hugonis respondere nolisset. In locum autem Arnulphi substitutus, vel rectius intrusus est Gerbertus monachus Auriacensis, magister Roberti filii Hugonis, qui Episcopus Rhemensis, Ravennæ, ac denique Romanus Pontifex fuit. Vir majoris doctrinæ & ingenii, quam pietatis.

✽(993.)✽ Vesuvius admirando incendio flamas eructat. Passim quoq; per Italiâ exorta incendia; etiam in ipsa urbe Roma, ubi basilica S. Petri ope mirabiliter a flammis liberata est.

S. Majolus Cluniacensis Abbas ab Hugone vocatus, ut in S. Dionysii monasterio collapsam disciplinam restauraret, obiit miraculis clarus, & virtutis religiosæ magnum exemplar.

✽(994.)✽ Post mortem Nicolai Chrysebergi Patriarcha Constantinopolitanus factus est Sisinnius, qui iterum renascentem de quarto matrimonio controversiam tempore Leonis Sapientis ortam, penitus
extin-

extinxit; de lana scilicet caprina Græcis magantibus, dum ipsi fœdo schismate discinderentur a Capite.

Hugo Capetius missis Legatis Joannem XV. invitat in Gallias, ad componendam Rhemensem controversiam: sed magis necessarium videbatur Pontifici, remanere Romæ tanquam in centro religionis, quam hæc per præsentiam suam curare

(995.) * Legatus Joannis XV. Leo Abbas Bonifacii Romæ, venit in Gallias, ibiq; Mosomi convocata Synodo Gerbertum Pseudo-Episcopum pro sua causa perorantem audit: mox iterum alia Synodo Rhemis convocata, Gerbertus deponitur, & Arnulphus, qui Aureliis detinebatur in vinculis, summo honore restituitur. Gerbertus autem hæc impatientissimè ferens, in Germaniam ad Ottonem se contulit, & in ejus gratiam se se insinuans docuit plerumque magnos viros deprimi, ut altius assurgant. Hugo autem Rex, & Aobertus, quidquid hac in re a Pontifice pro Arnulpho actum est, fortiter dissimulavit.

Memorandum judicium hoc anno exercuit justus vindex Deus adversus quendam voluptuosum Abbatem Cassinensem, nec non sceleratum Episcopum Marforum. Cùm enim Abbas ille nomine Marfo luxu-
rio-

riose admodum & sacrilegè nimis viveret, arcem quoque construxisset, quâ illius regionis tyrannidem sibi vindicare velle videbatur, accidit, ut Albericus Marforum Episcopus homo nequam, cum filio suo, ex meretrice procreato, Episcopatum tradidisset, ipse Cassinensis monasterii dominatus indipiscendi desiderio teneretur. Itaque cum quibusdam perfidis monachis certâ pecuniæ summâ pactus est, ut eundem Abbatem excæcarent, ac Monasterium sibi traderent. Jamq; dimidiam promissæ pecuniæ partem anticipatò dedit, reliquam daturus si Abbatis oculos erutos in manibus suis videret, ergo nefarii illi Monachi deducto fraudulentur capuam Abbate suo Marfone, prætextu reconciliationis cum Capuanis ineundæ, quorum ille odium in se concitaverat, mox ut illum in Monasterium Capuanum introduxere, oculos eidem eruerunt, & involutos linteo ad Albericum Episcopum miserunt: Nuncii autè cum Marsiam appulissent, reppererunt eandem horâ Albericum Episcopum subitâ morte extinctum, quâ prædictus Abbas fuerat luminibus orbatus. Ita historiam narrat Leo Ostiensis.

✱(996.)✱ Defunctus est hoc anno Johannes XV. Papa & in sedem successus est

Bru-

Bruno Patriâ Germanus confanguineus
Othonis, mutato nomine dictus Gregorius
V. operâ ejusdem Othonis, qui tunc tem-
poris ad Crescentii Romæ grassantis tyran-
nidem compescendam in Italiam evocatus
venerat: sed & Gerbertum anno superio-
re ex auctoritate Rhemensis Pseudo-Epi-
scopum nunc Antistitem Ravennatensem
populo & Clero ejusdem Ecclesiæ ita po-
stulante, idem Otho præfecit. Cum verò
Crescentius: munitionem Arcis S. Angeli
teneret, opposuit Gregorio Pontifici alium
quendam Joannem XVI. Calabrum Ros-
sanensem Episcopum Placentinum. Quem
captum Otho, oculisque orbatum, mani-
bus insuper pedibusque mutilavit. Scri-
bunt tamen alii id factum esse à populo Ro-
mano: eundemque Joannem pecunia da-
tâ in sedem intrusum, manibus auribus,
nasoque mutilatum, & excæcatum, atque
asino impositum, facie versus tergum aver-
sâ & caudâ animalis pro freno utentem,
per vias publicas clamare coactum, *tale sup-
plicium patitur, qui Papam Romanum de sua
sede pellere nititur.* Ut verò hunc popula-
rem suum tali supplicio eximeret S. Nilus
celerrimè Romam se contulit, sed preci-
bus suis nihil impetravit, Populo & Impe-
ratore in rebellem Simoniacum ita conci-
tatis

tatis, ut rogantis sanctitate nec quicquam commoverentur.

Quo exitu Crescentius tyrannidem finiverit, variant scriptores. Scribunt alii ex arce, in quâ obsidebatur erupisse, & supplicem ad Ottonis pedes se abjecisse, sed ab illo repulsum esse in arcem, jussumque se in ea pro viribus defendere, captum deinde, atque raptatum, & tandem ex trabe suspensum esse. Memorant alii, ab Ottonne receptum, sed violatâ fide capite mutilatum esse. Quam ob causam Romualdum Ottoni hoc peccatum confesso injunxisse, ut ad montem Garganum S. Michaelis pedes iret, & quadragesimam in Clafensi monasterio austerè traduceret; sed hæc incerta sunt.

Hoc ergo anno Otto III. Rex Germaniæ coronatus est à Gregorio V. Imperator, quando & habitum est Romanum Concilium, in quo videntur Imperii Electores constituti. Cùm verò hæc res magnâ controversiâ agitetur, novatoribus pertinaciter negantibus, Electores jus illud a Romano quopiam Pontifice accepisse, sed ab isto, de quo hîc agitur, Ottone III. Imperatore; aliis verò asserentibus, id eos non accepisse à Gregorio V. sed Gregorio X. a tam proluxa controversia hîc abstinendum est

est, quam latè Baronius & Spondanus in Epitome pertractant.

✽(997.)✽ S. Adelbertus Pragensis Episcopus prohibetur à Boleslao Bohemiæ Rege Evangelium prædicare, unde ille in Prussiam se convertit, factus ejus gentis Apostolus, ubi etiam Martyrii coronam promeruit, lanceis confossus. Quo anno ejusdem coronæ præcupidus S. Bonifacius, consanguineus Ottonis III. petiit à Summo Pontifice in Prussiam mitti, ad verbi divini semina in agro illo inferenda, & meruit similiter Russorum Apostolus appellari, tam charus Ottoni, ut eum animam suam vocaret, sed & Deo multò adhuc acceptior

Geisa primus Hungarorum Dux Christianus moritur, filium relinquens Stephanum hæredem regni, annis quidem adolescentem, prudentiâ autem, & fortitudine in fide virum, qui adversus rebelles fretus cœlesti ope SS. Martini Turonensis Episcopi, & Georgii Martyris facili negotio & insigni victoriâ exortum bellum civile compescuit, multisque spoliis locupletatus, illustre monasterium excitavit in monte sacro, in quo olim S. Martinus Pannonius preces effuderat, eique omnium rerum decimas consecravit, quas adedò exactè

Etè

Et solvi voluit, ut si quis decem haberet proles, has quoque decimaret, unâ ex eis DEO consecratâ

✱(998.)✱ Hugone Francorum Rege defuncto, solus rerum summam tenuit Robertus filius Hugonis; is cum adulantium sibi Episcoporum permissione cum Bertha commatre atque affine sua illicitum conjugium contraxisset, reclamante Gregorio Papa illud dissolutum est, & Episcopi ita à Pontifice coerciti sunt, ut indulgentiâ in severitatem conversâ ab ejus societate universi recederent, & quia anathemate percussus erat, præter duos servulos ad necessarium victûs obsequium remanentes, ab aliis omnibus desereretur: qui tamen & ipsi omnia vasa è quibus Rex edebat, aut bibebat, abominabilia judicantes, mox igni ea tradiderunt, atque his angustiis Regem coarctatum Bertham facto divortio dimittere compulerunt, eaq; repulsâ Constantiam filiam Wilhelmi Comitis Arelatensis legitimam uxorem duxit. Ex priori autem & illicito Conjugio monstrum natum fuisse scribunt, collum & caput habens anserinum, tam deformi scilicet Conjugio conformem partum. Posthæc autem piissimè vixit & vitæ sanctioris constantiâ, priorum scelerum maculâs eluit.

Sara.

Saraceni circa hæc tempora, sub Veremundo Gallæciæ Rege poterant omnia, Legionensi regno potiti, & in Gallæcia Compostellâ excisâ, vix servato divinitus S. Jacobi sepulchro. Quâ fortunâ & progressu Almazor Saracenorum Rex elatior factus, cum infinito propè exercitu vicinos Principes Christianos aggressus est, sed ab iis unitis armis separatus, perdidit equitum suorum 40 millia, & peditum 70 millia, reliquo toto exercitu dissipato, & turpi fugâ dilapso, ipse etiam inediâ perit, ne tanto dedecori superesse cogeretur. Varamundus quoque anno sequenti obiit. & reliquit regnum suum Alphonso seu Adelphonso V. filio suo quinquenni, cujus pueritiam tum præcedens tum subsequens victoria incolumem præstiterunt.

Garfias quoque Castellæ comes eodem anno feliciter in Arabes pugnavit: in cuius exercitu vir quidam nobilis Ferdinandus Autolinus, cum ipso dimicandi prociuctu in Ecclesiam se recepisset, ut precibus suis victoriam impetraret, idque ei æmuli timori & ignaviæ tribuerent, visus est ejusdem Ferdinandi specie Angelus ante alios adeò fortiter præliari, ut ab omnibus ipsius fortitudini in pugnando victoria adscriberetur? cujus etiam equus & arma divi-

divino miraculo sanguine aspersa videbantur. Quibus signis voluit Deus manifestum fieri plus pietate quam armis hostes superari.

Rediit hoc anno in Italiam Otto III. in cuius adventu illud accidisse memoratur. Cum Mutinam pervenisset, & juxta illam civitatem in villa Anula divertisset, ibidem Mariam Augustam filiam Aragonum Regis uxorem suam, exigente justitiâ, vivam flammis addixit. Conjecerat enim procax femina oculos suos in Comitem quendam formâ pulcherrimum, sed vitâ castissimum; ideoque passa ab eo repulsam, eundem præ rabie, de pertentata pudicitia calumniosè accusavit, apud Imperatorem: hic verò facile nimis uxori fidem adhibens, Comitem morte damnavit: Quem cum capite amputatum audivisset ipsius uxor doloris impatiens Ottonem convenit, pro tribunali sedentem, projectoq; viri capite in medium, magno ejulatu, ipsum Imperatorem Reum sanguinis innocentissimi, apud eundem ipsum jura reddentem, accusavit. Probationem per contrectationem ferri candentis obtulit; eoq; consentiente ferrum ipsa candens contrectavit, prorsus illæsa: tunc magnâ audaciâ, victrix foemina vindictam in ipsum Imperato-

rator

ratorem à gladio exegit Imperantis: fassus ille culpam spondit jugulum, sed poposcit inducias. Interim accurrentes proceres foeminam pro vita Imperatoris exorant. Sed cum diu laboratum esset, tandem est eâ conditione transactum, ut auctrix sceleris Augusta esset flammis viva concremanda: quo facto vitam suam æquissimus Imperator redemit, & Comitissam tribus castris donavit. Et innocentia & castitas ab iniquitate & libidine inaudita tragediâ triumpharunt.

✠(999.)✠ Gregorius V. Papa diem obit, & in ejus locum statim subrogatus est Gerbertus Archi-Episcopus Ravennas, antea Rhemensis, qui mutato mox nomine dictus fuit Sylvester II. ne enim Pontificatus, quo Gregorius defunctus erat, ad aliquem Romanum relaberetur (suspectam enim, & nusquam tutam Romanorum fidem Otto Imperator expertus erat) ipsum Gerbertum ad Pontificatum celeriter promovit, hominem astutum, & in Principum gratiam se insinuandi peritissimum artificem, & eâ sede, cujus hostis antea infensissimus extitit, ferè indignum. Quem tamen Romanus populus, ut Ottoni Imperatori adularetur, postulasse dicitur: porro
Pon-

Pontifex iste de se ita lusisse fertur in littera R.

Scandit ab R Gerbertus in R, fit in R quoq; Papa.
Significans Ravennate ac Rhemis Episcopum deniq; Papam Romanū factum se esse.

Obiit Constantinopolitanus Patriarcha Sisinnius in cuius locum successit Sergius ex profapia impii Photii, cuius cum sanguine impietatem & odium in Ecclesiam latinam hæreditavit, eoq; amplius obfuit, quo diutius vitam propagavit.

Vitam quoque finivit S. Nikon, cuius aliquam memoriam secum habere gestiens amicissimus ejus Joannes Malacenus vir Lacedæmonius, prudentiâ & eloquentiâ insignis, & Senator honoratissimus, pictori vultum ejus & lineamenta omnia designans, depingere jussit; sed cum id arte sua manuq;e, alioquin peritissimâ, pictor non valeret, ideoque in angustiis consisteret, ipse S. Nikon in cubiculo eisdem, quibus uti solebat, indutus vestibus apparuit, jussitq;e converso in se vultu experiri formam, & simul tabulam intueri, in qua imago Sancti omnibus lineamentis ad vivum in momento admirabili manu expressa, proponebatur. Quo miraculo pictor obstupefactus, iterumq;e ad ipsum Sanctum conversus, ut eum veneraretur, præter imaginem sancti viri nihil invenit. Hæc imago

magis delata ad Malacenum, ac postea in
eiusdem Sancti templo suspensa est. Ex
S. Niconis tumulo oleum fluxit, adversus
omnes morbos præsentissimum amuletum
index scilicet ejus virtutum, cum viveret,
& in omnes beneficæ charitatis.

Gerbertus (Sylvester II. dictus) Ponti-
fex fit suspectus de Magia.

Hanc famam Romanæ sedis arrosores pas-
sim circumferunt asserentes audacter (menda-
citer tamen) magum eum fuisse Dæmoni-
q; iæo devotum ut Pontifex fieret, & ab eo raptum
in loco statuto, scilicet Hierosolymis in basilica
S. Crucis, loco & tempore destinato. Cui fabu-
le nonnulli indulgentius creduli eum ex numero
etiam legitimorum Pontificum expunctum vo-
lunt. Noverit autem candidæ veritatis amator
fabellæ huic occasionem præbuisse scientiam ho-
nestissimam Mathematicam & Astrologicam,
cujus ille suo sæculo ignaro & ferreo peritissimus
erat, adeo nimirum hominũ subinde tunc temporis
erant turbata judicia (præcipue ubi suspicionum
pessimarum nebulæ, æmula invidia, tam prospe-
ris viri successibus & dignitatibus ad temere ju-
dicandum commota plurimum adhuc auxit) ut
non dubitarent, præstantissimæ discipline Ma-
thematicæ alumnum, ex infando cum dæmone
commercio talia callere. Noverit igitur qui

rerum equus arbiter est, commentum id esse Ben-
nonis Cardinalis tempore Gregorij VII. nequissi-
mi calumniatoris; quod admiratio concepit, in-
vidia divulgavit ignorantia & mendacium te-
merè credulorum mentibus inscripsit, eodem fas-
se cum commento de Joanna Papissa colligan-
dum & comburendum.

Præter insignia alia pietatis opera, quæ
Otto Imperator Romæ cominoratus per-
egit, illud quoque valde memorabile re-
fertur, quod aliquando unâ cum Francone
Episcopo Wormatiensi viro sanctissimo
sibiq; charissimo, speluncam quandâ propè
sancti Clementis Ecclesiam clam omnibus
intraverit; ubi ambo induti ciliciis, pe-
dibus nudis in orationibus ac jejuniis, vi-
giliisque per dies quatuordecim latuerunt,
& ut fama fuit visionibus & allocutionibus
divinis honorati fuerunt: paulo post cum
idem Franco Episcopus Romæ, uti prædi-
xerat, diem suum extremum clausisset, Im-
perator in Germaniam reversus, certo di-
vinæ voluntatis indicio, Wormatiensi Ec-
clesiæ ejusdem Franconis Germanum fra-
trem, illustre tunc temporis Germaniæ ju-
bar, præfecit.

✠(1000.)✠ Obiit hoc anno Adelais
uxor Othonis II. mater Othonis III. fœ-
mina quatuor liberorum fœcunda mater &
ma-

magni Principis dignissima conjugio, non terreno tantum diademate, sed gloriæ immortalis coronâ ob eximias virtutes æternum coronanda.

In Francia circa hæc eadem tempora Roberti uxor Constantia, mulier arrogans & ambitiosa Hugonem quendam gratiosum, cujus artibus ab ejus amore Robertus averti videbatur, in oculis Principis cedendum curavit; neque Rex aliter quam verbis hanc injuriam ultus est, quæ & in gratiam recepta cum exigeret à marito, poëta vendibili, ut de ejus laudibus scriberet hymnum, hunc ille de Martyribus scripsit; *O Constantia Martyrum laudabilis, Sc.* hæc de se scriptum Carmen illud existimavit, quod eo nomen suum contineretur, Fœmina ex æquo stulta & ambitiosa & merito ridenda sapienti viro, vel potius à marito æquitatis vindice homicidii rea rigidioris judicio plectenda.

DE LEUTGARDO ET VILGARDO
DUOBUS HÆRETICIS IMPOSTORIBUS.

Æculum hoc, quod Schismata Pseudo-Pontificum & eorum qui Summam Sedem invaserunt, Simonia, sacrilegia Sturpitudines, domestica scilicet mala multipliciter obscurârunt, à novis heresiarchis (quæ singularis fuit Dei ter

Optimi maximi providentia non permittentis
 Ecclesiam suam tempestatibus intus & foris ex-
 agitari) novorumque errorum & hereseon
 tenebris liberum & innube transit, in exitu ta-
 men & ad vesperam annorum atque dierum, te-
 nebrio infernalis obscurare nonnihil tentavit
 coruscum fidei & doctrine Christianæ jubar,
 quando fuliginosos duos nebulones produxit,
 qui nubes & tenebrosos turbines excitarunt:
 Fuit unus Leuiardus homo Plebejus in Gallia,
 qui cum in agro solus aliquando labore depres-
 sus obdormivisset, apum visione & strepitu dirè
 illum exagitantium à Demone illusus, & sati-
 gatus, exurgens quasi Entheatus, ex præcepto
 Evangelico subito uxorem dimisit, & Ecclesiam
 velut oraturus ingressus, crucem & Salvatoris
 imaginem contrivit, & rusticis facili negotio
 persuasit, hæc se Dei revelatione patrare: Do-
 cuit insuper decimas dare prorsus inane & ini-
 quum esse, Scripturâ quoque homo inanissimus, ad
 libitum abutens, magnam ad se hominum multi-
 tudinem attraxit. Cùm verò Lebuinus Epif-
 copus, in cujus diœcesi, pago scilicet Catholico,
 hæc fiebant, hominem stultitiam suam deâocere,
 & ad saniora perducere conatus esset, miser
 Pseudo-Apostolus desperatione adactus, in pute-
 um se præcipitavit. Et populus malè credulus
 errorem deposuit.

Alter apud Ravennam Italiæ civitatem erat
 Vil-

Vilgardus quidam Grammaticus, qui deceptus
 præstigiis demonum, ipsi apparentium sub specie
 poetarum Homeri, Virgilij, Horatij, Ovidij,
 Juvenalis, &c. multa cœpit turgidè contra si-
 dem effutire & asserere ac mordicus defendere
 dictis poetarum in omnibus fidem habendam esse.
 sed eo per Petrum ejus Civitatis Archiepiscopum
 damnato, plures quoque discipuli, tum gladio
 tum incendio puniti & consumpti sunt.

Deniq; ex Sardinia Insula eodem anno aliqui e-
 gressi sunt qui Zizania seminârunt in Hispania sed
 virorum doctorum atque piorum studio insani
 conatus maturè oppressi sunt, priusquam re-
 cepta in cordibus radicarent.

Hoc anno Stephanus Dux Pannoniæ,
 sive Hungariæ Astricum Colocensem E-
 piscopum dictum Anastasium, ad sedem
 Pontificiam Legatum misit, petentem, ut
 recens conversæ Hungariæ benedictionem
 impertiret, atque Ducem regio diadema-
 te condecoraret: quo honore suffultus, ea
 quæ gratiæ divinæ adjutorio cœpisset, ma-
 gis magisque promovere ac stabilire pos-
 set. Cùm verò per idem tempus Dux Po-
 lonorum suos pariter Legatos Romam mi-
 sisset, ut regium titulum & diadema impe-
 traret, jamque Sylvester coronam egre-
 gio opere confici curasset, quam ei trans-
 mitteret, noctu ejusdem diei, quo eam Le-

gatis daturus erat, apparens ei Angelus Domini, iussit ut coronam, quam Duci Polonorum paraverat, iis postero die daret, qui de gente ignotâ venturi essent. Itaque cùm die & horâ ab Angelo prædictâ advenissent Hungari, Sylvester eisdem coronam cum nomine Regio impertivit, atque insuper concessit, ut Crux ante Regem velut Apostolatûs insigne deferretur, quòd ejus operâ multi infideles populi ad fidem conversi essent: nec non ut idem Rex vice Romani Pontificis Ecclesias sui regni disponeret. *Hæc in vita S. Stephani.*

Stat ergo
CatheDra RoMana
Contra
Tartareas portas
FINIS PARTIS SECUNDÆ

